

© Maya Wilsens

massaverkrachtingen of vervuiling nauwelijks nog worden geraakt.

Een tweede zienswijze vernauwt de focus van deze brede maatschappelijke insteek tot individueel-menselijke mechanismen als verlangen, angst en schuld. Het is een universum dat zich beneden de gordel bevindt en waarin seks, dood, religie, incest en scatology de boventoon voeren. Op dit niveau is het lichaam geen metafoor meer maar valt het samen met de betekenis, de mens wordt lichaams-eigen, overgeleverd aan de processen die zich bewust of onbewust in dat lichaam voordoen. Opnieuw biedt het derde tafereel de mooiste lezing. De castratie van het seksuele verlangen, als een bedreigend dier onder de oppervlakte, wijst erop hoe vervreemd de mens is van zijn lichaam, hoe slecht hij om kan met dat oncontroleerbare en peilloze deel van zichzelf. En wat 'lichaamsvreemd' is, moet vernietigd worden – terugkoppelend naar de eerste interpretatie zou dit evenzeer een politiek statement kunnen zijn. Depauw en Van Eeghem grossieren hiermee in materiaal

HET HELWITTE OPERATIELICHT VOORSPELT NIET VEEL GOEDS. CENTRAAL IN HET LANDSCHAP LIGT EEN GROTE KEIENHEUVEL, PREGNANT ALS EEN TUMULUS, WAARONDER ZICH 'HET BEEST' BEVINDT, MISSCHIEF WEL DE BRON VAN DIT KWAAD: HET MANNELIJK LID.

dat ook bespeeld wordt in het 'theater van de angst' van Abattoir Fermé, het enige gezelschap dat mij ooit werkelijk de nooduitgang van de theaterzaal deed zoeken. De pancartes met 'Please, don't go away', die tijdens de korte pauzes worden opgehangen, zijn welsprekend. Want waarvan zou het publiek wegelopen, tenzij van zichzelf? Van zijn angsten en verlangens, door Depauw zo schijnbaar onschuldig verbeeld? In die optiek lees ik ook de afstand die door de glazen poppenkast wordt ingebouwd als een 'veiligheidspin' waarmee de theatrale illusie (en dus de bereidheid om te blijven kijken) wordt beschermd tegen een te hoge mate van 'zinnelijk weten'. Een publiek dat letterlijk 'geraakt wordt' door angst – die ene seconde bij Abattoir Fermé dat je twijfelt aan Chiel Van Berkels bedoelingen met de kettingzaag – sluit zich mentaal, en wordt dus onbereikbaar. Je ziet Medusa, maar in de weerspiegeling van een schild, niet door haar rechtstreeks in de ogen te kijken.

Lam Gods

Ten slotte blijft nog de meest persoonlijke interpretatie, die het accent verlegt van het algemeen-menselijke naar het exclusief vrouwelijke. Hierin staat God centraal als levenscheppend beginsel dat zalft en slaat, baart maar ook verslindt. Want de almoe-der die *How do you like my landscape?* opvoert, heeft een weinig geruststellend gezicht. Het begint al bij de geboorte van de mens (lees: de man). Geboren worden belaadt deze ongelukkige meteen met schuld, want zich losmaken uit de symbiose met de moeder is een

ongepermitteerde daad van hybris. Dat het kind zich emancipeert als een zelfstandig denkend wezen – het mannelijk-apollinische 'hoofd' dat tussen de landschapsplooiën uitsteekt – belaadt dit Lam Gods met de 'zonden van de wereld' en installeert het tekort, motor van het seksuele verlangen. Maar wanneer dat verlangen in het derde tafereel al te letterlijk de kop opsteekt wordt het door de wrede moeder beteugeld met een letterlijke castratie. (Bij het pistoolschot zien we meer dan een mannelijke toeschouwer onbewust de billen dichtknijpen.) Uiteindelijk keert de mens, ontmand en verslagen, terug naar het zwarte gat van de moederschoot, om opnieuw één te worden met Haar.

Al die tijd draagt God het masker van maagdelijke verlegenheid, maar eronder schuilt *man's worst nightmare*: de samenvatting van al wat vrouw is. *How do you like my landscape?* is in deze optiek geen kinderlijke maar wel een kokette vraag: wat vind je van mijn lichaam? Een retorische vraag ook, want deze God is zich ten volle bewust van haar macht. Daarom kan ze ook zo onbekommerd spelen, op een bijna achteloze manier: op geen enkel ogenblik wordt haar positie werkelijk bedreigd. *She calls the shots*. In een maatschappij die de rede hoger acht dan de drift en waarin vrouwen gewild of ongewild meehollen in mannelijke *ratraces* is het iets van dat oeroude weten, van die trots en dat zelfbewustzijn, dat tijdens *How do you like my landscape?* in het lijf ontwaakt. Noem het gerust een wellustig gevoel van macht. Daar kan geen verscheurde bh tegenop. ©